

I. megoldás. Az állítás úgy is tekinthető, mint egy kör négy különböző hosszúságú húrja közti összefüggés, tehát írható így is:

$$(2) \quad \frac{1}{d_2} + \frac{1}{d_4} + \frac{1}{d_7} = \frac{1}{d_1},$$

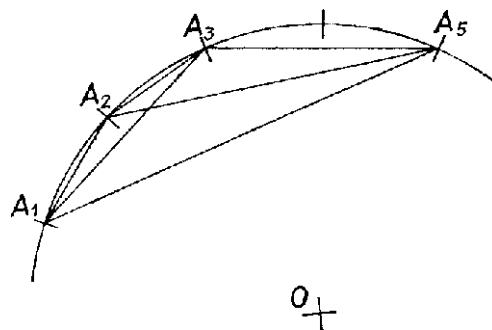
ahol d_i a szabályos 15-szög kerületéből i számú egymáshoz csatlakozó oldalszakasz két végpontja közti távolság (átló, ill. d_1 maga az oldal).

Most (2) szakaszait kifejezzük a körülírt kör $OA_1 = 1$ sugarával és a középponti szögekkel, mindjárt figyelembe véve, hogy $d_7 = d_8$. A d_1 -hez tartozó középponti szög fele 12° , így $d_1 = 2 \sin 12^\circ$, és $d_i = 2 \sin i \cdot 12^\circ$. A bal és a jobb oldal különbsége ismert azonosságok alkalmazásával

$$\begin{aligned} & \left(\frac{1}{2 \sin 24^\circ} + \frac{1}{2 \sin 48^\circ} \right) - \left(\frac{1}{2 \sin 12^\circ} - \frac{1}{2 \sin 96^\circ} \right) = \\ &= \frac{\sin 48^\circ + \sin 24^\circ}{4 \sin 12^\circ \cos 12^\circ \sin 48^\circ} - \frac{\sin 96^\circ - \sin 12^\circ}{4 \sin 12^\circ \sin 48^\circ \cos 48^\circ} = \\ &= \frac{\sin 36^\circ}{2 \sin 12^\circ \sin 48^\circ} - \frac{\cos 54^\circ}{2 \sin 12^\circ \sin 48^\circ}. \end{aligned}$$

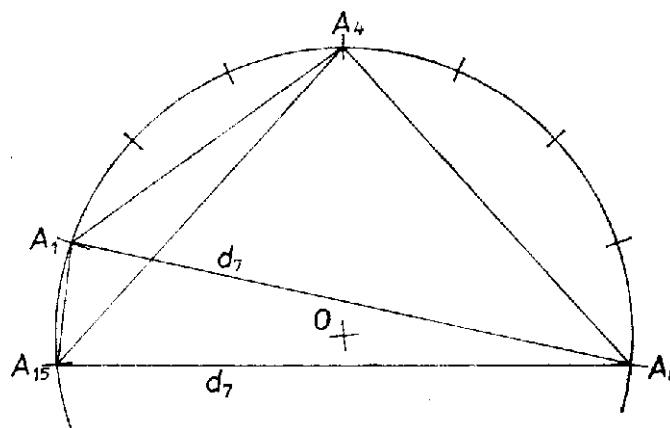
A második tagban $\sin 42^\circ = \cos 48^\circ$ alapján egyszerűsítettünk és mivel hasonlóan a két számláló is egyenlő, a kifejezés értéke 0. Az állítást bebizonyítottuk.

II. megoldás. Nem nehéz kiválasztani a 15-szög csúcsai közül olyan 4-et, amelyek közti 6 távolság a (2)-beliek közül vett hárommal egyenlő, és fellép még egy más hosszúságú átló is.

1. ábra

Ilyen egyrészt a $A_1 A_2 A_3 A_5$ négyszög (oldalai: d_1, d_1, d_2, d_4 , átlói d_2 és d_3 (1. ábra), másrészt a $A_1 A_4 A_8 A_{15}$ (d_3, d_4, d_7, d_1 , ill. d_7, d_4 , 2. ábra).

2. ábra

Így kétszer alkalmazhatjuk a húrnégyszögekre vonatkozó Ptolemaiosz-tételt, amely szerint a konvex húrnégyszög átlóinak szorzata egyenlő a szemben levő oldalpárjainak szorzatából képezett összeggel:

$$\begin{aligned} d_2 d_3 &= d_1 d_2 + d_1 d_4, \\ d_4 d_7 &= d_3 d_7 + d_4 d_1. \end{aligned}$$

Felírjuk d_3 innen kivethető két kifejezésének egyenlőségét:

$$d_1 + \frac{d_1 d_4}{d_2} = d_4 - \frac{d_1 d_4}{d_7},$$

és ezt $d_1 d_4$ -gyel osztva a (2)-vel ekvivalens összefüggést kapunk:

$$\frac{1}{d_4} + \frac{1}{d_2} = \frac{1}{d_1} - \frac{1}{d_7}.$$

Megjegyzés. Javasoljuk a komplex számokkal bánni tudó olvasóinknak, bizonyítsák be a feladat állítását komplex számok felhasználásával is. Hasonlóan jó gyakorlásul szolgálhat a feladat az inverzióhoz értők számára is.